

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

NACIONALNO VIJEĆE ZA RAZVOJ
LJUDSKIH POTENCIJALA

Europski kontekst mikrokvalifikacija u visokom obrazovanju

Slaven Zjalić
Sveučilište u Zadru
Član BFUG TPG A

Sufinancira
Europska unija

Zašto mikrokvalifikacije?

- Brzi tehnološki napredak utječe na potrebe tržišta rada
- Nestajanje nekih zanimanja i pojava novih
- Dokvalifikacija i prekvalifikacija bit će potrebne sve većem broju zaposlenika
- Poslodavci trebaju djelatnike s novim kompetencijama i vještinama
- Radnici trebaju mogućnost dokvalifikacije ili prekvalifikacije
- Potreba za sustavom koji omogućava prenosivost i priznavanje MK

- Rasprava na radnim tijelima različitih međunarodnih organizacija
- UNESCO 2018 *
- OECD (2020.) The Emergence of Alternative Credentials, OECD Education Working Paper No. 216, 2020
- Groningen Declaration Network Position Statement on Micro-credentials (2021.)
- Uvođenje MK je globalno

* Charkoun B., Keevy J., 2018., Digital Credentialing: implication for recognition of learning across borders, UNESCO

MK predviđene diljem svijeta

Novi Zeland: NZQA - New Zealand Qualifications Authority

- 2018 Recognizing micro-credentials in New Zealand - Closed Consultation
- 2021 'Stacking' micro-credentials toward qualifications

Malezija:

- 2020 Guidelines to good practices: Micro-credentials

SAD

- CHEA- CIQG- Council for Higher Education Accreditation - CHEA International Quality Group 2019, Peter van der Hijden, Digitization of Credentials: Quality of Shorter-Term Educational Experiences
- AACRAO, USA : Microcredentials in the Digital Credential Ecosystem, seminar 2020

Kanada:

- Nema službene definicije, MK prepoznate na tržištu rada
- Pružatelji HEIs, industrija/dionici, HEIs u partnerstvu s industrijom

Kanada, primjena mikro-kvalifikacija

Obrazovanje je u nadležnosti provincija, ne federalne vlade

Umjesto definicije (različita među provincijama) izrađeno sedam načela koje treba ispunjavati neki program da bi mogao biti prepoznat kao MK:

Guiding Principles

1. Micro-credentials can be a complement to traditional credentials (certificate, diploma, degree or post-graduate certificate) or stand alone.
2. Micro-credentials are subject to a robust and rigorous quality assurance process.
3. Micro-credentials should represent competencies identified by employers/industry sectors to meet employer needs.
4. Micro-credentials may provide clear and seamless pathways across different credentials (both non-credit and credit) and may be stackable.
5. Micro-credentials are based on assessed proficiency of a competency, not on time spent learning.
6. Micro-credentials are secure, trackable, portable and competency is documented in students' academic records.
7. Micro-credentials are to follow institutional approval processes.

Europski pristup MK

- Rimsko ministarsko priopćenje 19. studenoga 2020.
- EK imenuje Ekspertnu skupinu za ulogu visokog obrazovanja u europskom pristupu mikro-kvalifikacijama
- Preporuke Ekspertne skupine objavljene 2020.
- EK u prosincu 2021. predlaže prihvaćanje preporuka
- Vijeće Europske unije 16. lipnja 2022. donosi *Preporuku o europskom pristupu mikro-kvalifikacijama za cjeloživotno učenje i zapošljivost*
- U okviru programa Erasmus+ financirano nekoliko pilot projekata o MK

Definicija MK prema preporuci Vijeća EU

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:10b78e47-59aa-11ec-91ac-01aa75ed71a1.0014.02/DOC_1&format=PDF

- „mikrokvalifikacija” znači ishod učenja koji je polaznik stekao na temelju malog opsega učenja. Ti se ishodi učenja vrednuju prema transparentnim i jasno definiranim standardima. Programi kojima se stječu mikrokvalifikacije oblikovani su tako da polazniku pruže određena znanja, vještine i kompetencije koje odgovaraju društvenim, osobnim i kulturnim potrebama ili potrebama tržišta rada. Mikrokvalifikacije su u vlasništvu polaznika, mogu se dijeliti i prenosive su. Mogu biti samostalne ili se mogu kombinirati u svjedodžbe više razine. Temelje se na osiguravanju kvalitete u skladu s dogovorenim standardima u relevantnom sektoru ili području aktivnosti

Definicija koju predlaže projekt *Microbol*

<https://microbol.knowledgeinnovation.eu/wp-content/uploads/sites/20/2020/09/MICROBOL-Desk-Research-Report.pdf>

- A micro-credential is a small volume of learning certified by a credential. In the EHEA context, it can be offered by higher education institutions or recognised by them using recognition procedures in line with the Lisbon Recognition Convention or recognition of prior learning, where applicable. A micro-credential is designed to provide the learner with specific knowledge, skills or competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials have explicitly defined learning outcomes at a QF-EHEA/NQF level, an indication of associated workload in ECTS credits, assessment methods and criteria, and are subject to quality assurance in line with the ESG.
- Mikro-kvalifikacija je mali skup ishoda učenja ovjerenih certifikatom. U kontekstu EHEA, MK mogu nuditi visokoškolske ustanove ili ih priznavati koristeći odgovarajuće postupke priznavanja u skladu s *Lisabonskom konvencijom o priznavanju* ili priznavanjem prethodnog učenja, gdje je primjenjivo. Programi kojima se stječu mikro-kvalifikacije oblikovani su tako da polazniku pruže određena znanja, vještine i kompetencije koje odgovaraju društvenim, osobnim i kulturnim potrebama ili potrebama tržišta rada. Mikro-kvalifikacije imaju jasno definirane ishode učenja na razini QF-EHEA/NQF, nominalno radno opterećenje izraženo u ECTS bodovima, navedene načine i kriterije za provjeru stečenih ishoda učenja te podliježu osiguranju kvalitete u skladu s ESG-om.

Pristup država EHEA mikro-kvalifikacijama

Postoje tri grupe:

1. Države u kojima su programi usporedivi s MK već postojali, zakonski brzo riješeno (primjeri: Malta, Irska, Belgija, Nizozemska)
2. Države koje su zakonom regulirale MK (ili je zakon u proceduri usvajanja), ali nisu imale prethodno iskustvo sa sličnim programima (Njemačka, Španjolska, Estonija, Rumunjska)
3. Države u kojima traje rasprava o definiciji i načinu primjene MK

Pristupi koji su prihvaćeni u svim državama

- Programi koji dodjeljuju MK moraju biti povezani s NQF
- QA mora biti primijenjeno
- Akreditacija programa koji dodjeljuju MK može se provesti na HEI
- Nominalno radno opterećenje polaznika izraženo u ECTS bodovima

Razlike u pristupima

- **Definicija: Vijeće EU, Microbol, nacionalna?**

- **Minimalni i maksimalni broj ECTS koje može dodijeliti program kojim se stječu MK**

Neke države nemaju ograničenja, druge predviđaju minimum i/ili maksimum. Estonski zakon (u raspravi) predviđa da MK programi moraju imati minimum 5 do maksimum 30 ECTS; u Irskoj su do sada programi kojima se stjecala djelomična kvalifikacija imali minimalno opterećenje od 5 ECTS, a na zahtjev predstavnika gospodarstva u tijeku su pilot programi s opterećenjem od 1, 2 ili 3 ECTS;

- **Izvoditelji programa**

Većina zemalja smatra da bi u izvođenje programa kojima se dodjeljuju MK na razini visokog obrazovanja morale biti uključene HEI; neke zemlje (Njemačka) nisu zakonski definirale izvoditelje, druge (Nizozemska) omogućavaju izvođenje i drugim pružateljima LLL; Estonija predviđa obvezno uključivanje gospodarskog ili drugog dionika u izvođenje programa; Malta propisuje da samo HEI može akreditirati program

Razlike u pristupima

- **Kombiniranje MK i mogućnost stjecanja pune kvalifikacije**

Većina država smatra da se kombiniranjem MK ne bi trebalo omogućiti stjecanje pune kvalifikacije, njemački RZ je stava da se i kod studijskih programa koji su u cijelosti podijeljeni u MK ne može postići puna kvalifikacija - boravak na sveučilištu i sveučilišni život pridonose stečenim kompetencijama; Malta omogućava stjecanje diplome kad je cijeli studijski program podijeljen u MK ili ako je redovnim studiranjem već ostvaren određeni broj ECTS

Kome su namijenjeni programi MK

- Svakako LLL
- Mogu biti i dio studijskog programa
- Nizozemska prepoznaje 3 namjene MK:
 - posao (zapošljavanje, napredovanje, ostanak na poslu)
 - nastavak studiranja
 - smanjenje obaveza na redovitom studiju
- U svakom slučaju MK bi trebale biti komplementarne klasičnim studijskim programima, ne njihova zamjena

- Mikrokvalifikacije se mogu koristiti za dopunu i jačanje ekosustava obrazovanja, osposobljavanja, cjeloživotnog učenja i zapošljivosti. Cilj mjera navedenih u ovoj Preporuci nije zamijeniti ili narušiti početno obrazovanje, visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje ili tradicionalne kvalifikacije. Prijedlogom se uspostavlja zajednički europski pristup aktualnom i novom pružanju mikrokvalifikacija u Europskoj uniji te se utvrđuju definicija i smjernice za oblikovanje, izdavanje i opis mikrokvalifikacija kako bi se poboljšala njihova kvaliteta, transparentnost i prihvaćanje.

Financiranje

- Na svjetskoj razini uglavnom je planirano da polaznici ne snose direktno troškove školarine za programe MK (i kad je predviđena, nastoji se da bude prihvatljiva što većem broju zainteresiranih)
- Vaučeri za polaznike jedan su od oblika financiranja
- Državna/lokalna tijela koja financiraju troškove određenim polaznicima

Moguće prijetnje

- **Neprepoznatljivost MK na tržištu rada**

oblikovati programe zajedno s gospodarstvom i drugim dionicima prema potrebama tržišta rada; promovirati MK; potvrda o završenom programu MK mora se bazirati na provjeri stečenih ishoda učenja; Irska radi na uključivanju i prepoznavanju MK u Europassu

- **Nepovjerenje prema kvaliteti MK (proliferacija programa sumnjive kvalitete)**

QA dio programa; transparentne procedure akreditacije programa; provjerljivost podataka o programu, polaznicima, provjeri znanja (Irska MK programe tretira kao studijske programe te su uneseni u iste arhive); stvarna provjera stečenih ishoda učenja; osnivanje nacionalnih baza programa MK (Malta); obratiti pažnju na sadržaj dokumenta kojim se certificira MK

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

NACIONALNO VIJEĆE ZA RAZVOJ
LJUDSKIH POTENCIJALA

Hrvatski
kvalifikacijski
okvir

Hvala

Slaven Zjalić
Sveučilište u Zadru
szjalic@unizd.hr

Sufinancira
Europska unija